

DUURZAAMHEIDSINFORMATIE

1. Samenvatting

Pensioenfonds Particuliere Beveiliging (het pensioenfonds) heeft in het MVB-beleid en in Pensioen 1-2-3 informatie opgenomen hoe het omgaat met duurzaamheid. In aanvulling daarop vatten wij hieronder de belangrijkste onderdelen van de duurzaamheidsinformatie over de pensioenregeling samen. Deze onderdelen leggen we daarna verder uit.

- Het pensioenfonds verklaart dat de pensioenregeling ecologische of sociale kenmerken promoot, maar geen duurzame beleggingsdoelstelling heeft.
- Het pensioenfonds richt zich op een aantal ecologisch en sociale kenmerken: opwarming van de aarde, impact op vrede en veiligheid, impact op mens en milieu en goed bestuur, stimuleren van goed gedrag en verminderen van negatieve impact en goede gezondheid.
- Het pensioenfonds belegt volgens een beleggingsstrategie waarop het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid van toepassing is. Een belangrijk uitgangspunt van dit beleid is lange termijn waardecreatie.
- 56,3% van de beleggingsportefeuille is afgestemd op beleggingen die ecologische of sociale kenmerken promoten;
- Het pensioenfonds monitort en meet de ecologische en sociale kenmerken actief via een aantal indicatoren;
- Het pensioenfonds maakt via de fiduciair adviseur gebruik van externe data van meerdere dataleveranciers. Het pensioenfonds maakt daarbij geen gebruik van schattingen om mogelijke missende gegevens aan te vullen. Het pensioenfonds heeft maatregelen getroffen om de kwaliteit te waarborgen en beperkingen te mitigeren;
- Het pensioenfonds maakt gebruik van een due diligence proces om beleggingen te onderzoeken en zet zich in als actief aandeelhouder door met bedrijven in gesprek te gaan (engagement) en te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen;
- Het pensioenfonds hanteert geen referentie-index.

Hierna zal ook de term ESG terugkomen. ESG staat voor Ecologisch, Sociaal en Goed bestuur.

2. Geen duurzame beleggingsdoelstelling

De pensioenregeling van het pensioenfonds (hierna: de pensioenregeling) promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling. Hiermee bedoelen we dat het pensioenfonds nog geen doelstelling heeft vastgesteld waarin het rekening houdt met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Een pensioenfonds mag van een economische activiteit (bijvoorbeeld: beleggen) zeggen dat deze ecologisch en duurzaam is. Maar daarvoor gelden wel strenge technische regels. Ook moet het pensioenfonds dan volgens Europese wetgeving bepaalde minimale zekerheden bieden. Op dit moment kan het pensioenfonds nog niet goed vaststellen of het aan deze regels kan voldoen. Daarvoor is nog niet genoeg informatie beschikbaar. Het pensioenfonds kan dus ook nog niet met zekerheid zeggen dat zijn economische activiteiten ecologisch en duurzaam zijn volgens de definities van de Europese wetgeving.

Met de beleggingsportefeuille wil het pensioenfonds wel andere duurzame doelstellingen bereiken:

- Bijdragen aan het tegengaan van de opwarming van de aarde
- Voorkomen van negatieve impact op vrede en veiligheid in de wereld
- Meenemen van brede impact die onze beleggingen hebben op mens en milieu en hoe bedrijven omgaan met goed bestuur
- Geen structurele schade aan goede gezondheid
- Stimuleren van goed gedrag en verminderen van negatieve impact

Hierbij streeft het pensioenfonds niet één specifieke milieudoelstelling na.

3. Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

De pensioenregeling heeft de volgende ecologische en sociale kenmerken:

Bijdragen aan het tegengaan van de opwarming van de aarde

Dit doen wij vooral bij onze beursgenoteerde beleggingen. Onze passieve beleggingen in wereldwijde aandelen en Euro bedrijfsobligaties hebben als doelstelling om bij te dragen aan het verminderen van de broeikasgas-uitstoot in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs. Bij de samenstelling van de portefeuilles wordt rekening gehouden met het decarbonasatiepad dat gevolgd moet worden om de opwarming van de aarde tot 1,5 graden te beperken.

Voorkomen van negatieve impact op vrede en veiligheid in de wereld

Wij sluiten aan bij internationale verdragen en voldoen aan wet- en regelgeving die ervoor moeten zorgen dat de negatieve gevolgen voor de wereld worden beperkt. Zo beleggen wij niet in bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens (zoals clustermunitie), landen die op de sanctielijst van de VN Veiligheidsraad staan, landen of ondernemingen op basis van wetgeving (zoals de EU sanctielijst).

Meenemen van brede impact die onze beleggingen hebben op mens en milieu en hoe bedrijven omgaan met goed bestuur

Onze beleggingen worden beheerd door externe vermogensbeheerders. Zowel op het niveau van de vermogensbeheerders (dus het bedrijf dat onze beleggingen beheert) als binnen de beleggingsstrategieën willen wij dat rekening gehouden wordt met duurzaamheid. Zo moeten onze vermogensbeheerders de UN PRI ondertekend hebben. En verwachten wij binnen de (semi) actieve beleggingsstrategieën dat de portefeuillebeheerders ESG-risico meenemen in hun beleggingsbeslissingen en oog hebben voor goed bestuur door onder meer ESG-due diligence uit te voeren conform het OESO richtsnoer.

Geen structurele schade aan goede gezondheid

Roken brengt structurele schade toe aan de gezondheid. Daarom sluit het pensioenfonds alle schakels in de keten uit die betrokken zijn bij tabak (grondstoffenleveranciers, producenten en verkopers).

Stimuleren van goed gedrag en verminderen van negatieve impact

Het pensioenfonds heeft de voorkeur om de dialoog aan te gaan met bedrijven ten opzichte van deze uit te sluiten wanneer er sprake is van een negatieve impact op mens, milieu en goed bestuur. Hiervoor maken wij gebruik van engagement (de dialoog met bedrijven aangaan). Dit doen wij ook om positief gedrag te stimuleren. Het pensioenfonds wordt hierin bijgestaan de fiduciair adviseur. Als onderdeel van de dialoog, maken wij ook gebruik van ons stemrecht.

4. Beleggingsstrategie

Voor de pensioenregeling wordt er belegd. Hoe dit gedaan wordt, heeft het pensioenfonds vastgelegd in een lange termijn strategisch beleggingsbeleid. Dit beleid is met behulp van een asset-liability management (ALM) studie tot stand gebracht. Hierdoor zorgt het pensioenfonds ervoor dat de beleggingsstrategie aansluit bij de verplichtingen en het profiel van het pensioenfonds. De instrumenten die het pensioenfonds hiervoor gebruikt zijn de matchingportefeuille (vastrentende waarden zoals bijvoorbeeld staatsobligaties), om de waardeontwikkeling van de pensioenverplichtingen te volgen en de gevoeligheid van renteontwikkelingen voor deze verplichtingen gedeeltelijk af te dekken en de returnportefeuille (zakelijke waarden zoals bijvoorbeeld aandelen) die als doel heeft om de pensioenen mogelijk te kunnen verhogen (indexeren). De juiste verdeling tussen deze portefeuilles zorgt voor de gewenste verhouding tussen rendement en risico.

Op deze portefeuilles is het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) beleid van het pensioenfonds van toepassing. Lange termijn waardecreatie is een belangrijk uitgangspunt voor het MVB-beleid. Aan dit principe wordt invulling gegeven door middel van actief aandeelhouderschap en waar mogelijk via de beleggingen een positieve bijdrage te leveren aan

lange termijn duurzame ontwikkeling en evenwichtige sociale verhoudingen. Ook wordt voorkomen dat negatief wordt bijgedragen aan vrede en veiligheid in de wereld. Uitgangspunt hierbij zijn wereldwijd geaccepteerde standaarden zoals Global Compact, Principles for Responsible Investment en Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties (UNGP), de OESO-Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de Nederlandse Stewardship Code. Daarbij gebruikt het pensioenfonds de OESO-richtlijnen voor institutionele beleggers als leidraad en wordt van de dienstverleners verwacht dat zij conform deze internationale standaarden handelen.

Uitvoering van het MVB-beleid bestaat uit de onderdelen engagement, stemmen, uitsluiten en ESG integratie. Het pensioenfonds verwacht van de uitvoerders en dienstverleners dat zij het MVB-beleid efficiënt, transparant en binnen de randvoorwaarden van acceptabele kosten, uitvoeren. Dit betekent dat ze enerzijds rekening moeten houden met de duurzaamheidsrisico's en duurzaamheidskansen die materieel kunnen zijn voor risico en rendement en anderzijds met het risico dat ondernemingen en landen een negatieve impact hebben op mens, milieu en duurzame ontwikkeling.

5. Aandeel beleggingen

Voor de pensioenregeling geldt dat 56,3% van de beleggingen bijdragen aan de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregeling. Deze beleggingen hebben geen ecologische of sociale doelstelling, maar het pensioenfonds zorgt er wel voor dat op het gebied van duurzaamheid aan een aantal waarborgen wordt voldaan zoals:

- Het inzetten van de verschillende ESG-instrumenten door de gehele beleggingsportefeuille om aan de duurzaamheidskenmerken te voldoen die de pensioenregeling promoot.
- Bij de selectie van de vermogensbeheerpartijen worden de volgende onderwerpen beoordeeld:
 - Van de vermogensbeheerder wordt verwacht dat men ondertekenaar is van de PRI (Principles for Responsible Investing). Daarbij wordt de nadruk gelegd op welke wijze MVB-prestaties zijn opgenomen in het beloningsbeleid van de vermogensbeheerder. Dit is een internationaal samenwerkingsverband van institutionele beleggers die maatschappelijk verantwoord beleggen promoot;
 - ESG-integratie: de mate waarin vermogensbeheerders ESG-risico's meeneemt in de beleggingsbeslissingen;
 - ESG-due diligence wordt uitgevoerd conform het OESO-richtsnoer en hierover wordt verantwoording afgelegd.

Het overige deel van de portefeuille, 43,7%, draagt niet bij aan de promotie van ecologische

of sociale kenmerken Dit gedeelte bestaat uit beleggingen zoals infrastructuur, vastgoed, beleggingen in staatsobligaties van opkomende landen, staatsobligaties, rentederivaten en hypotheke. Binnen hypotheke en vastgoed wordt rekening gehouden met ecologische, sociale factoren en goed bestuur (ESG). Het pensioenfonds monitort de ontwikkelingen hierin, maar stuurt hier nu niet op.

6. Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Op verschillende momenten en met verschillende frequentie worden de ecologische of sociale kenmerken die de pensioenregeling promoot gemonitord. Hierin wordt het pensioenfonds bijgestaan door de fiduciair adviseur.

De fiduciair adviseur monitort de bedrijven in de beleggingsportefeuille. Wanneer een bedrijf negatieve impact veroorzaakt of daaraan heeft bijgedragen dan wordt dit bedrijf met behulp van engagement aangespoord om de negatieve gevolgen te verminderen. De fiduciair adviseur rapporteert ieder kwartaal over de engagement activiteiten en de resultaten hiervan. Indien een engagementtraject na drie jaar (of eerder indien dit overduidelijk het geval is) onsuccesvol blijkt dan volgt mogelijk uitsluiting. Dit gebeurt in overleg met pensioenfonds.

Daarnaast wordt de beleggingsportefeuille gescreend tegen uitsluitingen op controversiële wapens, tabak en sanctielijsten. De fiduciair adviseur rapporteert periodiek over de uitkomsten van de screening. Deze rapportages worden beoordeeld door zowel het bestuursbureau alsook de uitvoerend bestuurder die verantwoordelijk is voor de beleggingen.

Verder wordt een jaarlijkse risicoanalyse door de fiduciair adviseur uitgevoerd waarin de duurzaamheidsrisico's van de aandelen- en obligatieportefeuilles uitgevoerd. De resultaten worden gedeeld en besproken met het pensioenfonds.

Ieder jaar rapporteert het pensioenfonds over de resultaten van het gevoerde MVB-beleid in het jaarverslag.

7. Methodologieën

De verwezenlijking van de ecologische of sociale kenmerken van de pensioenregeling wordt gemeten door:

Bijdragen aan het tegengaan van de opwarming van de aarde, CO2 verlaging

De passieve beleggingen in wereldwijde aandelen en euro bedrijfsobligaties volgen de MSCI Climate Transition Benchmark Overlay Index. Deze index heeft als doelstelling om bij te dragen aan het verminderen van de broeikasgas-uitstoot in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs.

Hierbij wordt een decarbonisatie pad gevolgd om de opwarming van de aarde te beperken. De fiduciair adviseur evalueert periodiek of de vermogensbeheerders van de wereldwijde aandelen en euro bedrijfsobligatie beleggingsstrategieën, deze beheren in lijn met afgesproken strategie (van een index) en uitgangspunten en duurzaamheidskenmerken.

Voorkomen van negatieve impact op vrede en veiligheid in de wereld

Bedrijven die betrokken zijn bij controversiële wapens (zoals clustermunities), landen die op de sanctielijst van de VN Veiligheidsraad staan, landen of ondernemingen die op basis van wetgeving (zoals de EU sanctielijst) worden uitgesloten. De uitvoering van deze uitsluitingen door de verschillende vermogensbeheerders van het pensioenfonds wordt uitgevoerd op basis van informatie van door hen gehanteerde dataproviders. Bij de aanstelling van nieuwe vermogensbeheerders en evaluatie van bestaande vermogensbeheerders wordt gecontroleerd of de uitsluitingen worden geïmplementeerd.

Meenemen van brede impact die onze beleggingen hebben op mens en milieu en hoe bedrijven omgaan met goed bestuur

Bij de aanstelling van nieuwe vermogensbeheerders maakt ondertekening van de UN PRI, en bij de (semi) actieve beleggingsstrategieën het meenemen van ESG risico en het volgen ESG due diligence conform het OESO richtsnoer, onderdeel uit van de selectiecriteria. Tijdens de doorlopende evaluatie wordt op naleving van de laatste twee door de fiduciair adviseur gecontroleerd.

Geen structurele schade aan goede gezondheid

De fiduciair adviseur controleert op de uitsluiting van producenten, grondstoffenleveranciers, distributeurs, verkopers en licentiehouders van tabak, met een omzetrempel van 10%.

Stimuleren van goed gedrag en verminderen van negatieve impact via stewardship.

De fiduciair adviseur monitort de bedrijven in de beleggingsportefeuille. Wanneer een bedrijf negatieve impact veroorzaakt of daaraan heeft bijgedragen dan wordt dit bedrijf met behulp van engagement aangespoord om de negatieve gevolgen te verminderen (normatieve engagement). Indien een engagementtraject na drie jaar (of eerder indien dit overduidelijk het geval is) onsuccesvol blijkt dan volgt mogelijk uitsluiting. Tevens is de fiduciair adviseur verantwoordelijk voor engagement activiteiten om positief gedrag en verandering te stimuleren (thematisch engagement) en voor het uitbrengen van stemmen.

8. Databronnen en -verwerking

Bronnen en dataverwerking

Het pensioenfonds gebruikt verschillende databronnen van meerdere dataleveranciers via de fiduciair adviseur. Deze maakt gebruik van meerdere dataleveranciers waaronder MSCI en

RepRisk om de portefeuille te onderzoeken op duurzaamheidsrisico's en waar relevant aan te merken voor engagement en/of uitsluiting.

De uitsluitingscriteria van het pensioenfonds heeft de fiduciair adviseur vertaald in datapunten en daarop toepasselijke drempelwaardes. Op basis hiervan wordt een uitsluitingslijst samengesteld die door de onderliggende vermogensbeheer geïmplementeerd moeten worden. De fiduciair adviseur ziet op deze uitvoering toe.

De fiduciair adviseur heeft een gerichte aanpak voor het prioriteren, plannen en rapporteren van engagement- en stemactiviteiten die hij namens beleggingen van het pensioenfonds uitvoert. Hiervoor maakt de fiduciair adviseur gebruik van verschillende externe databronnen.

De fiduciair adviseur maakt voor het pensioenfonds de specifieke kwantitatieve rapportages gericht op de ongunstige effecten van de beleggingen. Er wordt gebruik gemaakt van data die afkomstig is van verschillende dataleveranciers.

Datakwaliteit

Het pensioenfonds gebruikt gegevens via de fiduciair adviseur. De fiduciair adviseur herziet dataleveranciers regelmatig. Bij het beoordelen en evalueren van deze dataleveranciers wordt gelet op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en volledigheid van de data. Ook wordt de fiduciair door de data-aanbieders op wijzigingen in hun data-aanbod gewezen en waar nodig geconsulteerd. Daarnaast worden de uit de data vergaarde inzichten over (controversiële) bedrijven verrijkt met de inzichten die vanuit engagement voortkomen.

Dataschatting

Het pensioenfonds gebruikt zelf geen schattingen om eventuele ontbrekende data aan te vullen. De vermogensbeheerders die wij aanstellen kunnen ook gebruik van interne en externe data om duurzaamheidsinzichten te verkrijgen en ESG-instrumenten in te zetten. Deze partijen kunnen mogelijk wel gebruik maken van schattingen. Op dit moment hebben wij nog geen inzicht in welk deel van data dit betreft.

9. Methodologische en databeperkingen

Het pensioenfonds is in de uitvoering van het beleggingsbeleid vooral afhankelijk van de data die door de fiduciair adviseur wordt gebruikt. Hier oefent het pensioenfonds niet of nauwelijks invloed op uit. Deze data zijn de basis voor zowel het uitsluitings- als het engagementbeleid, waardoor beide processen consistent op elkaar aansluiten.

10. Due diligence

Bij onze (potentiële) beleggingen wordt onderzoek gedaan, zodat wij eventuele negatieve effecten van een belegging op de samenleving en het milieu kunnen identificeren. Dit proces wordt het ESG-due diligence genoemd. Deze ESG-due diligence passen wij toe op basis van het convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-convenant) en de principes van de UN Global Compact. Dit doen wij door de 6 stappen van de OESO-richtsnoeren voor verantwoordelijke investeerders te doorlopen. Deze bestaan uit het identificeren van (potentiële) negatieve effecten, het stoppen, voorkomen en mitigeren, en het voorzien in/meewerken aan herstel. Het pensioenfonds verwacht van de vermogensbeheerders dat de OESO-richtsnoer als leidraad wordt gehanteerd. De toepassing hiervan wordt jaarlijks gecontroleerd. De bevindingen worden gearhiveerd.

11. Engagementbeleid

Wanneer ondernemingen waarin het pensioenfonds belegt negatieve impact hebben veroorzaakt of daaraan hebben bijgedragen dan worden die ondernemingen via een actieve, structurele en constructieve dialoog aangespoord om de negatieve gevolgen van hun handelen op mens en milieu te verminderen en te repareren of verhaal voor benadeelden mogelijk te maken en in hun bedrijfsvoering beter rekening te houden met maatschappelijke ontwikkelingen en milieu effecten. Dit proces wordt engagement genoemd.

Het pensioenfonds voert engagement uit vanuit de overtuiging dat ondernemingen die oog hebben voor milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur daarmee hun bedrijfsprestaties verbeteren en zo de vermogenswaarde op de lange termijn veiligstellen. Engagement wordt toegepast op de onderliggende bedrijven van onze beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties.

Het engagementprogramma speelt een belangrijke rol in de identificatie, beoordeling en beheersing van duurzaamheidsrisico's van de portefeuille op maatschappij en milieu en van ESG risico's die mogelijk een materiële impact hebben op de portefeuille. Identificatie en beoordeling van daadwerkelijke en potentiële negatieve effecten is het startpunt van het engagementprogramma. Uitvoering van engagement en due diligence conform het OESO-richtsnoer is uitbesteed aan de fiduciair adviseur. Deze beoordeelt ieder kwartaal schendingen van de OESO Richtlijnen voor multinationale ondernemingen in de beleggingsportefeuille op basis van eigen inzichten en onderzoek door gespecialiseerde dataleveranciers. Daarbij wordt gekeken naar ernst, schaal en onomkeerbaarheid van de van de negatieve impact en de reactie van de onderneming erop. De prioritering van de engagementactiviteiten gebeurt op basis van

3 pijlers: top-down (thematische onderwerpen die een reeks bedrijven en sectoren omvatten); bottom-up (per bedrijf na ESG-risicoanalyse); en reactief (in reactie op nieuwe problemen of ernstige schendingen van geaccepteerde praktijken).

Engagement met geselecteerde ondernemingen richt zich op het beëindigen van de schending, aanpak van de negatieve effecten door herstel en/of verhaal en het voorkomen van schade in de toekomst. De fiduciair adviseur stelt voor engagement doelstellingen vast en registreert en rapporteert systematisch over het succes door het behalen van 'mijlpalen'. Wanneer engagement vastloopt of als niet succesvol wordt beoordeeld, wordt een proces in gang gezet om eventueel tot uitsluiting over te gaan. In principe hanteert de fiduciair adviseur hiervoor als richtlijn een termijn van drie jaar. Bij bijzondere omstandigheden bij bedrijven kan van deze termijn afgeweken worden. De fiduciair adviseur brengt samen met de engagementspecialisten van de fiduciair adviseur de mogelijke gevolgen van uitsluiting op de beleggingsportefeuille in kaart. Engagementhistorie en portefeuille impact worden daarna als advies tot uitsluiting aan het pensioenfonds voorgelegd. Het bestuur van het pensioenfonds beoordeelt of het advies wordt overgenomen.

12. Aangewezen referentiebenchmark

Het pensioenfonds gebruikt geen referentiebenchmark, zoals bedoeld in de SFDR-wetgeving. Met een referentiebenchmark bedoelen we een referentiekader waar het pensioenfonds de beleggingsprestaties mee kan vergelijken. Er is namelijk nog geen benchmark beschikbaar om te bepalen of het beleggingsbeleid en de pensioenregelingen zijn afgestemd op de ecologische en/of sociale kenmerken die ze promoten.